

PREJETO

06-12-2018

VII Kp 574/2017

REPUBLICA SLOVENIJA
VIŠJE SODIŠČE V LJUBLJANI

OKRAJNO SODIŠČE V LJUBLJANI
SPREJEMNA PISARNA 15
PREJETO

27-11-2018

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Višje sodišče v Ljubljani je v senatu, ki so ga sestavljale višje sodnice Silvana Vrebac Arifin kot predsednica, Mateja Lužovec kot poročevalka in Alenka Gregorc Puš kot članica,

ob sodelovanju sodniške pripravnice Manje Hubman kot zapisnikarice,

v kazenski zadevi zoper **obdolžena: BORIS VALENČIČ in MARTINA VALENČIČ,**

zaradi štirih kaznivih dejanj **zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po prvem odstavku 192. člena Kazenskega zakonika (KZ-1) in štirih kaznivih dejanj grožnje po prvem odstavku 135. člena KZ-1,**

o pritožbi okrajnega državnega tožilca Mitje Kozoleta z Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani, zoper sodbo Okrajnega sodišča v Ljubljani II K 574/2017-176 z dne 25. 5. 2018,

na seji **8. novembra 2018**

RAZSODILO:

Pritožba okrajnega državnega tožilca Mitje Kozoleta se zavrne kot neutemeljena in se potrди sodba sodišča prve stopnje.

OBRAZLOŽITEV:

1. Z uvodoma navedeno sodbo je Okrajno sodišče v Ljubljani, pod točko I izreka, obdolžena Borisa Valenčiča in Martino Valenčič, na podlagi 358. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP), oprostilo obtožbe, ki jima je očitala, da sta storila vsak po dve kaznivi dejanji zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja po prvem odstavku 192. člena KZ-1. Mladoletna oškodovanca Borisa Valenčiča mlajšega in Martina Valenčiča je s priglšenim premoženjskopравnim zahtevkom napotilo na pravdo. Odločilo je, da stroški kazenskega postopka, potrebni izdatki obdolžencev ter potrebni izdatki in nagrada njunih zagovornikov bremenijo proračun. Pod točko II izreka je sodišče obdolženega Borisa Valenčiča, na podlagi 358. člena ZKP, oprostilo obtožbe, da je storil štiri kazniva dejanja grožnje po prvem odstavku 135. člena KZ-1. Odločilo je, da stroški kazenskega postopka, potrebni izdatki obdolženca ter potrebni izdatki in nagrada njegovega zagovornika bremenijo proračun.
2. Zoper sodbo se je pritožil okrajni državni tožilec Mitja Kozole, zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Predlagal je, da pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.
3. Na pritožbo so odgovorili obdolžena Boris Valenčič in Martina Valenčič ter oba njuna zagovornika. Vsi so predlagali, da sodišče druge stopnje pritožbo zavrne kot neutemeljeno.
4. Pritožba ni utemeljena.
5. Po preizkusu razlogov izpodbijane sodbe, pritožbenih navedb in podatkov kazenskega spisa sodišče druge stopnje ugotavlja, da je odločitev sodišča prve stopnje pravilna in utemeljena, pritožba pa je neutemeljena.

6. Pritožnik protispisno navaja, da je Peter Kušlan izpovedal, da mu je otrok Boris Valenčič večkrat povedal, da ga je obdolženec z blatom namazal po obrazu, saj iz izpovedbe Petra Kušlana to, da bi mu otrok o tem povedal večkrat, ne izhaja. Sodišče prve stopnje je zaključilo, da ta očitek obdolžencu ni z gotovostjo dokazan, ker naj bi šlo le za en tak dogodek, ki je časovno zelo oddaljen (leta 2010), edini dokaz o tem je izpovedba Petra Kušlana, obdolženca pa sta ta očitek ostro zanikala. Temu sledi tudi pritožbeno sodišče. Pritožnik prvostopenjskemu sodišču neutemeljeno očita, da za svojo oceno, da sta obdolženca ta očitek prepričljivo zavrnila, ni navedlo nobenih razlogov. Sodišče prve stopnje je na strani 24 izpodbijane sodbe zapisalo, da sta oba obdolženca ta očitek odločno zanikala, Boris Valenčič ga je označil za zlonamernega in povedal, da nima takih sprevrženih navad, sodišče pa je ob oceni tega dela njegovega zagovora upoštevalo širši kontekst zadeve in lastno presojo osebnosti obdolženca, kot to izhaja iz izpodbijane sodbe.
7. Pritožbeno sodišče se strinja s sodiščem prve stopnje, da je povsem življenjsko, da se kdaj, kljub pazljivosti staršev, zgodi, da otroka opeče sonce, kot tudi, da otrok zaradi nošenja plenice dobi pod njo vnetje. Pritožbene navedbe, da se je to zgodilo večkrat, o čemer je izpovedala priča Darja Kušlan, so neutemeljene, saj se obdolžencema to ne očita. Očita se jima le, da je bil otrok Boris enkrat v letu 2010 opečen od sonca in da je enkrat v letu 2011 imel vnetje v mednožju. Pritožniku zato ni mogoče pritrditi v tem, da zgoraj navedena ocena sodišča prve stopnje, da je življenjsko, da se to kdaj pripeti, ni pravilna. Takšna enkratna dogodka pa še ne kažeta na zanemarjanje otroka, niti ne dosemeta praga tega kaznivega dejanja. Dejstvi, ki ju pritožnik navaja, in sicer, da je otroška koža najbolj občutljiva in, da izpostavljanje soncu pušča negativne posledice na koži skozi celo življenje, pri tem nista relevantni in ne vplivata na pravilnost ocene sodišča prve stopnje. Le-to je tudi pravilno zaključilo, da opekline v letu 2010 in vnetje v letu 2011 nista bila tako huda, da bi zahtevala zdravniško pomoč, saj niti dedek in babica otroka nista odpeljala k zdravniku, čeprav sta imela to možnost, ampak sta ga pozdravila in oskrbela sama doma. Iz tega razloga tudi po presoji pritožbenega sodišča obdolžencema ni mogoče očitati, da bi otroka morala odpeljati k zdravniku pa ga nista, kot se jima to očita v opisu kaznivega dejanja. Prav tako je

sodišče prve stopnje na podlagi pravilno povzetih izpovedb prič Darje Kušlan in Petra Kušlana (stran 25 izpodbijane sodbe) utemeljeno zaključilo, da ni dokazan očitek, da bi bil otrok Boris leta 2010 tako hudo opečen, da bi po telesu utrpel velike mehurje.

8. Ne drži, da sta priči Darja Kušlan in Peter Kušlan izpovedali, da je otrok Boris hodil okrog umazan in v umazanih oblačilih, kot to navaja pritožnik. Sodišče prve stopnje je izpovedbi navedenih prič o tem pravilno povzelo na straneh 26 in 27 izpodbijane sodbe in pravilno zaključilo, da iz njunih izpovedb izhaja le, da obdolženca perila nista prala z mehčalcem, da ni bilo ločeno po barvah, zato je bilo obarvano, da ni bilo sortirano in pravilno zloženo ter, da jim je oblačila večkrat prala in kupovala Darja Kušlan. Pritožbeni očitki, da je sodišče prve stopnje glede higiene otrok verjelo zagovoru obdolžencev in ne omenjenima pričama, kar je po mnenju pritožnika napačno utemeljilo s tem, da sta priči v slabih odnosih z obdolžencema, se tako izkažejo za irelevantne. Tudi enkratno vnetje pod plenico pri otroku Borisu, ki se obdolžencema očita, še ne pomeni in ne dokazuje, da obdolženca nista skrbela za higieno njunih otrok, zato so tudi te pritožbene navedbe neutemeljene. Sodišče druge stopnje ne more pritrditi pritožniku v tem, da prvostopenjsko sodišče ni navedlo nobenega tehtnega razloga, zakaj v zvezi s higieno otroka Borisa ni sledilo izpovedbi priče Katarine Ivančič Kotnik. Iz strani 27 izpodbijane sodbe izhaja, da je svetovalna delavka Kotnikova Borisa videvala šele po pouku, ko je že lahko bil prepoten in umazan, zato je sodišče prve stopnje glede Borisove urejenosti in higiene utemeljeno sledilo priči Barbari Lavrič Ravbar, otrokovi razredničarki, ki je Borisa videvala vsakodnevno že zjutraj.
9. Ne drži, da je priča Darja Kušlan izpovedala, da otroka nista imela nobenih igrač, kot to navaja pritožnik. Iz njene izpovedbe izhaja, da otroka nista imela nič kaj dosti igrač, da jima jih je zato prinesla ona in sta imela te, pa sta jih potem morala vreči v smeti, kar pa še ne pomeni, da otroka sploh nista imela nobenih igrač. Za priči Katarino Ivančič Kotnik in Barbaro Lavrič Ravbar je sodišče prve stopnje pravilno zaključilo, da nista imeli vpogleda v dom obdolžencev, da bi lahko z gotovostjo vedeli ali otroka imata igrače ali ne, zato jima glede tega utemeljeno ni sledilo, je pa sledilo izpovedbama Petra Kušlana in Agnes Jug, da sta otroka imela tudi kakšno igračo. Poslano elektronsko sporočilo s strani obdolženca na šolo s tem v

zvezi je sodišče prve stopnje pravilno ocenilo v kontekstu dogajanja (str. 27 izpodbijane sodbe) pa tudi sicer iz tega sporočila izhaja, da sta otroka igranje imela, saj jima jih obdolženca drugače ne bi mogla pobrati, da se bosta bolje učila.

10. Glede očitka, da sta obdolženca privezovala otroka Martina na posteljo, je sodišče prve stopnje pravilno in utemeljeno zaključilo, da ni dovolj dokazov, da bi bil ta očitek obdolžencema z gotovostjo dokazan. V spisu ni nobenih podatkov o tem, kdaj naj bi obdolženca to storila, kolikokrat, v kakšnih okoliščinah, itd. Tudi priča Katarina Ivančič Kotnik, ki je edina o tem izpovedala, o okoliščinah domnevnega privezovanja ni vedela povedati ničesar, ob tem pa tudi ni zanemarljivo, da sama s tem podatkov v zvezi, ki ga je dobila od otroka Borisa, ni reagirala (otroka ali staršev o tem ni povprašala, tega ni prijavila nadrejenim ali drugim službam). Pritožbene navedbe s tem v zvezi so zato neutemeljene, saj tudi po oceni pritožbenega sodišča ni dovolj podatkov, okoliščin, dejstev in dokazov, da bi bilo mogoče z gotovostjo zaključiti, da sta obdolženca od leta 2015 do 22. 4. 2016 sina Martina privezovala na posteljo, zaradi česar je jokal, kot jima očita obtožni predlog.
11. Glede neudeležbe otroka Borisa na šolskih taborih, izletih in v šoli v naravi, sodišče druge stopnje v celoti sledi razlogom izpodbijane sodbe na strani 28. Neutemeljeni so očitki pritožnika, da bi moralo sodišče prve stopnje ta očitek obdolžencema ocenjevati glede na vse očitke v celoti, saj je sodišče prve stopnje ravno to storilo. Upoštevalo je vse okoliščine konkretnega primera, in sicer, da sta obdolženca po drugi strani otroku omogočala več obšolskih dejavnosti, ki so prav tako koristne za socializacijo. Pravilno je ugotovilo tudi, da ne drži, da otrok Boris ne bi smel s šolo prav nikamor, saj se je udeležil kulturnega dneva v Cankarjevem domu, šolski tabor, ki se ga otrok ni udeležil, pa je bil v očitnem obdobju le eden.
12. Pritožbenim navedbam, da je preklinjanje pri otroku Borisu že ponotranjen način izražanja, saj ni šlo za enkratni dogodek, ko je otrok preklinjal, ni mogoče slediti. Na podlagi izpovedb zaslišanih prič je sodišče prve stopnje utemeljeno zaključilo, da očitek obdolžencema, da sta v prisotnosti otrok pogosto preklinjala, s tem pa se je njun vedenjski vzorec prenesel na sina Borisa, ki uporablja iste kletvice, ni dokazan, niti ne dosega standarda kaznivega dejanja zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja.

Nobena od zaslišanih prič ni izpovedala kakšne kletvice naj bi obdolženca ali otrok Boris izgovarjali, niti ne kako pogosto naj bi to počeli, zato je pritožbena navedba, da gre pri otroku Borisu za ponotranjen način izražanja, zgolj z dokazi nepodprto mnenje pritožnika. Z zaključkom sodišča prve stopnje, da ni neživljenjsko, da otrok pove kdaj tudi kakšno kletvico in neprimerno besedo pa se pritožbeno sodišče strinja.

13. Glede očitkov obdolžencema, da sta otroka Borisa puščala samega doma, da je bil prepuščen sam sebi, da ni imel zagotovljenih toplih obrokov in, da nista poskrbela, da bi delal domače naloge, sodišče druge stopnje v celoti sledi obširnim razlogom sodišča prve stopnje, navedenim na straneh 29 do 31 izpodbijane sodbe in zavrača pritožbene navedbe s tem v zvezi kot neutemeljene. Zagovor obeh obdolžencev, da so doma kuhali sta potrdili priči Darja Kušlan in Peter Kušlan, ki sta izpovedali, da sta videli, da sta obdolženca popoldne oz. zvečer doma kuhala, priči sta povedali tudi kaj so jedli. Pritožnik zato neutemeljeno izpostavlja zgolj izpovedbo priče Katarine Ivančič Kotnik in navaja, da se zagovora obdolžencev o tem ali je otrok Boris jedel kosilo v šoli ali doma ne ujemata. Povsem verjetno in življenjsko je, da obdolženca doma nista kuhala čisto vsak dan in, da se je kdaj tudi pripetilo, da doma ni bilo toplega obroka, vendar jima zato še ni mogoče očitati, da otrokoma od leta 2015 do 22. 4. 2016 nista zagotavljata toplih obrokov. V zvezi z očitki, da je bil otrok Boris veliko sam doma, da je bil prepuščen sam sebi in se je potikal po šoli, višje sodišče pritrjuje zaključku sodišča prve stopnje, da je bil Boris zelo samostojen in sta mu starša zaupala, na šoli je po pouku ostajal zaradi kosila in obšolskih dejavnosti in krožkov, ko je šola obdolženca obvestila o tem, da se otrok potika po šoli, pa sta mu odpovedala kosilo in poskrbela, da je hodil domov, o čemer vsem so izpovedale zaslišane priče, kot to izhaja iz izpodbijane sodbe (str. 29 in 30). Pritožnik zato v zvezi s tem neutemeljeno zopet izpostavlja le izpovedbo priče Katarine Ivančič Kotnik. Zaključek sodišča prve stopnje, da očitek obdolžencema, da je bil otrok Boris prepuščen sam sebi, ni dokazan je, upošteva vse izvedene dokaze, katerih vsebino je sodišče prve stopnje pravilno povzelo v izpodbijani sodbi, pravilen. Povsem enako velja tudi za očitek, da obdolženca nista poskrbela, da bi otrok Boris opravljal domače šolske naloge. Kot je pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje, se je res večkrat zgodilo, da Boris ni imel narejene domače naloge, ni pa to bila stalnica, saj je poleg obdolžencev tudi več prič, kot to izhaja iz izpodbijane sodbe, izpovedalo, da so Borisu pomagali pri domačih nalogah,

torej jih je opravljal, vendar očitno ne redno. Sodišče prve stopnje je zaključilo, da je nerednemu opravljanju domačih nalog botrovalo tudi to, da je imel Boris veliko obšolskih dejavnosti, zaradi katerih domačih nalog ni uspel narediti. Pritožbeno sodišče se sicer strinja s pritožnikom, da te okoliščine ne izključujejo dolžnosti staršev, da poskrbita, da otrok naredi domačo nalogo, vendar pa obdolžencema tega, da sta otroka vodila na obšolske dejavnosti, namesto, da bi poskrbela, da bi naredil domače naloge, ni mogoče očitati v smislu kaznivega dejanja zanemarjanja otroka, upoštevaje dejstvo, da so otroku zaradi slabše socializiranosti te dejavnosti koristile in, da je kljub izostanku domačih nalog šolo izdeloval brez težav, kot to izhaja iz listin v spisu.

14. Drži, da otrok Boris četrtega razreda osnovne šole ni izdelal zaradi ravnanja obdolžencev, vendar sta se obdolženca, kot je to pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje (stran 32 izpodbijane sodbe), trudila in stremela k temu, da bi otroka takoj prepisala na drugo šolo, da bi izdelal tudi četrti razred pa to ni bilo mogoče. Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da je izvedeni dokazni postopek pokazal, da sta obdolženca otroka izpisala iz Osnovne šole Miška Kranja zato, ker sta ga želela odstraniti iz, po njunem (sicer nepravilnem in neutemeljenem) prepričanju, škodljivega in nevarnega okolja in ne zato, ker bi bila brezbrizna do otrokovega šolanja in njegove pravice do izobraževanja. Pritožbene navedbe s tem v zvezi so zato neutemeljene.
15. Ne drži pritožbena navedba, da se sodišče prve stopnje ni opredelilo do očitkov, da obdolženca sinovoma nista zagotovila okolja, ki bi bilo spodbudno za njun razvoj, da je bil otrok Boris v razredu socialno izoliran, da je želel stike z vrstniki, pa je do njih pristopal na neprimeren način, se zapletal v konflikte, saj zaključki in razlogi sodišča prve stopnje o teh očitkih izhajajo iz strani 32 in 33 izpodbijane sodbe. Res pa je, da se sodišče prve stopnje ni izrecno opredelilo do očitkov, da sta se otroka obdolžencev bala, da sta bila v hudi stiski, nesproščena in sta imela pogrižene nohte, vendar tudi teh očitkov izveden dokazni postopek ni potrdil, kar izhaja iz celotne obrazložitve izpodbijane sodbe. Nobena od zaslišanih prič ni izpovedala v zvezi s temi očitki obdolžencema in ni omenila tega, da bi se otroka obdolžencev bala in imela pogrižene nohte, zato so te pritožbene navedbe pavšalne in neutemeljene.

16. Pritožbeno sodišče se ne strinja s pritožnikom, da je sodišče prve stopnje neutemeljeno zavrnilo dokazovanje z izvedencem. Opis kaznivih dejanj, ki se očitajo obdolžencema, ne vsebuje nobenih takšnih dejstev in okoliščin, za ugotovitev katerih bi bilo potrebno postaviti strokovnjaka - izvedenca. Kot je v izpodbijani sodbi zapisalo že sodišče prve stopnje, zanemarjenost otroka ni zakonski znak obdolžencema očitanih kaznivih dejanj, kakšne druge posledice za ugotavljanje katerih bi bilo potrebno znanje izvedenca, pa se v opisu dejanj ne zatrjujejo in ne očitajo, temveč kot že pojasnjeno, se očitajo posamezni dogodki in dejstva, ki jih lahko sodišče ugotovi samo oziroma s pomočjo listin in prič in za to ni potreben izvedenec.
17. Nazadnje pritožnik izpodbija tudi zaključek sodišča prve stopnje o obdolžencu očitanih kaznivih dejanjih grožnje. Pri tem pa le povzema izpovedbe zaslišanih prič in na tej podlagi podaja svojo oceno izvedenih dokazov, ne izpodbija pa dokazne ocene sodišča prve stopnje in razlogov zanjo. Pritožnik torej izraža nestrinjanje z odločitvijo sodišča prve stopnje, pri čemer obširnih in podrobnih razlogov, iz katerih je sodišče prve stopnje obdolženca oprostilo očitanih kaznivih dejanj grožnje in izhajajo iz strani 34 do 41 prvostopenjske sodbe, ne izpodbija. Pritožbeno sodišče ob tem dodaja, da sam občutek ogroženosti pri oškodovancih, ki ga pritožnik izpostavlja, ne zadošča za izpolnjenost zakonskih znakov kaznivega dejanja grožnje, pri čemer se pritožbeno sodišče strinja s sodiščem prve stopnje, da ta pri oškodovancih niti ni izkazan, saj bi sicer drugače reagirali kot so, niti ni (iz razlogov, ki jih je navedlo že sodišče prve stopnje v zadnjem delu na straneh 34 in 35 izpodbijane sodbe) izkazan obdolženčev namen ustrahovanja ali vznemirjanja.
18. Na podlagi vsega navedenega je pritožbeno sodišče pritožbo okrajnega državnega tožilca zavrnilo kot neutemeljeno. Ker ob preizkusu izpodbijane sodbe po uradni dolžnosti ni ugotovilo kršitev na katere mora paziti v skladu s 383. členom ZKP, je izpodbijano sodbo potrdilo.

Ljubljana, 8. november 2018

Zapisnikarica:

Manja Hubman, l.r.

Predsednica senata:

Silvana Vrebac Arifin, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom.

Podpis pristojne
sodne osebe:

Fridrich